FİZİK BÖLÜMÜ LABORATUVAR GÜVENLİĞİ

GÜVENLİ ÇALIŞMA • DOĞRU ÖLÇÜM • KAZASIZ LABORATUVAR

1. LABORATUVARA GİRMEDEN ÖNCE

• Deney föyünü ve cihaz kullanım talimatını okuyunuz; anlamadığınız işlemler için laboratuvar sorumlusuna danışınız.

• Laboratuvar sorumlusunun izni olmadan deney başlatmayınız ve cihazları çalıştırmayınız.

• Deneyin gerektirdiği koruyucu gözlük ve eldiven gibi kişisel koruyucu donanımları kullanınız.

• Uzun saçlarınızı toplayınız; bol kıyafet, takı ve sarkan aksesuar kullanmayınız.

• Yangın söndürücü, ilk yardım çantası ve elektrik kesme şalterinin yerini önceden öğreniniz.

2. ELEKTRİK VE ELEKTRONİK DENEYLER

• Devre bağlantılarını enerji kesikken yapınız; bağlantıları kontrol ettikten sonra enerji veriniz.

• Açıkta bulunan iletken uçlara ve enerjili devrelere dokunmayınız; elektrikli ekipmanları ıslak elle kullanmayınız.

• Güç kaynağını uygun gerilim ve akım değerlerine ayarlayınız; kısa devre oluşturmayınız.

• Hasarlı kablo, fiş veya ekipmanı kullanmayınız; arızaları laboratuvar sorumlusuna bildiriniz.

• Devrede değişiklik yapmadan önce güç kaynağını kapatınız; gerekiyorsa kondansatörlerin boşaldığından emin olunuz.

3. OPTİK, LAZER VE IŞIK DENEYLERİ

• Lazer ışınına veya yansımasına doğrudan bakmayınız; ışını göz hizasına yönlendirmeyiniz.

• Lazer ışınını insanların üzerine veya yansıtıcı yüzeylere doğrultmayınız.

• Optik düzenekleri sabitleyiniz; ayna ve merceklerin yönünü kontrolsüz biçimde değiştirmeyiniz.

4. MEKANİK VE ISIL DÜZENEKLER

• Dönen, hareketli veya titreşimli parçaların koruyucularını çıkarmayınız; cihaz çalışırken hareketli parçalara yaklaşmayınız.

• Isıtıcı, fırın ve sıcak yüzeylerle çalışırken uygun ısıya dayanıklı tutucular kullanınız.

• Sıcak malzemeleri belirgin şekilde işaretleyiniz ve soğumadan çıplak elle dokunmayınız.

• Cam malzemeleri kullanmadan önce çatlak ve kırık yönünden kontrol ediniz; kırık camı çıplak elle toplamayınız.

• Basınçlı gaz tüplerini dik ve sabit tutunuz; vana ve bağlantılara yetkisiz müdahalede bulunmayınız.

5. ÇALIŞMA SIRASINDA

• Laboratuvarda yemek yemeyiniz, içecek tüketmeyiniz, şakalaşmayınız ve koşmayınız.

• Çalışma alanını düzenli ve temiz tutunuz; kablo ve çantaları geçiş yollarında bırakmayınız.

• Deneyleri gözetimsiz bırakmayınız ve cihazların çalışma sınırlarını aşmayınız.

• Yetkisiz kişilerin laboratuvara ve cihazlara erişmesine izin vermeyiniz.

6. DENEY SONUNDA

• Güç kaynaklarını ve cihazları kullanım talimatlarına uygun biçimde kapatınız; fişleri kablodan çekerek çıkarmayınız.

• Atıkları türlerine uygun kaplarda biriktiriniz; cam atıkları normal çöp kutusuna atmayınız.

• Kullanılan malzemeleri temizleyerek yerlerine kaldırınız ve çalışma alanını düzenli bırakınız.

• Arıza, hasar veya ramak kala olaylarını laboratuvar sorumlusuna bildiriniz.

7. ACİL DURUMDA

• Elektrik çarpması durumunda, enerji kesilmeden kişiye doğrudan dokunmayınız; önce güvenli biçimde elektriği kesiniz ve yardım çağırınız.

• Yangın, duman veya yaralanma durumunda deneyi durdurunuz, çevredekileri uyarınız ve laboratuvar sorumlusuna haber veriniz.

• Güvenliğiniz tehlikedeyse laboratuvarı terk ediniz ve yetkililerin yönlendirmelerine uyunuz.

• Ciddi acil durumlarda 112'yi arayınız; ilk yardımı yalnızca eğitimli kişiler uygulamalıdır.

UNUTMAYIN: Yetkiniz olmayan cihazı kullanmayınız. Güvenliğinden emin olmadığınız durumda deneyi durdurunuz ve laboratuvar sorumlusuna danışınız.

Bu broşür genel bilgilendirme amaçlıdır. Laboratuvara özgü risk değerlendirmesi, cihaz kullanım talimatları ve laboratuvar sorumlusunun yönlendirmeleri esas alınmalıdır.